S-Com
sustainable communication aisbl

Sustainable Communication AISBL
Avenue Milcamps, 8 1030 Bruxelles - TVA BE 0878 029 746
info@scom.eu - www.scom.eu

EN- Version

Memorandum of Understanding (MoU)

For the establishment of a help desk for online hate speech victims

Whereas:

1. S-Com is an international non-profit association (AISBL) founded in Brussels in 2005, which is committed to the promotion and expression of appropriate and necessary communication in sustainability and innovation processes.

Since December 2020, S-com has received a grant from the Equal Opportunities Unit of the Belgian Federal Justice Service to carry out the project "Vis-à-Vis Contre la haine en ligne", whose objectives are:

- the creation of a tool to detect online hate sites
- the setting up of a victim support service/help desk (Guichet)
- the drafting of an educational guide

A second grant from the Brussels region enabled VIS à VIS to pilot a Guichet test in two Belgian schools and to co-create an online awareness-raising campaign through co-creation workshops.

2. What has emerged since the study "COMBATTING HATE SPEECH ON THE INTERNET[1] " published by the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation is that the term "hate speech" is very broad and contested. It seems unlikely to arrive at a universally shared definition. According to this study, the hate speech is classified into:

a. speech that constitutes an offence under international law and may be subject of criminal proceedings;
b. speech which is not subject to criminal sanctions but may justify a restriction and a civil action;
c. speech that does not result in criminal or civil penalties, but nevertheless raises concerns about tolerance, civility and respect for others.

These reflections show that, while the law is perfectly adequate in punishing category (a), legal measures cannot be seen as sufficient responses to combat the full range of speech that can create a conducive climate to hate crimes.

The problems of hate speech on the Internet highlight the need of private spaces of expression that perform a public function (e.g. Facebook or Twitter) and the challenges that these spaces pose to regulators.

3. IT companies support the efforts of the European Commission and EU Member States to address the challenge of ensuring that online platforms do not provide opportunities for the viral spread of illegal online hate speech. They share, with other platforms and companies active in the social media field, the collective responsibility and honour of promoting and facilitating freedom expression in the online space. However, the Commission and the IT industry companies recognise that the spread of illegal hate speech online has a negative impact not only on the groups or individuals they target, but also on those who speak out for freedom, tolerance and non-discrimination in our open societies, and undermines democratic discourses on online platforms.

4. When addressing hate speech on the Internet, different perspectives should be considered and compared with each other in explaining the phenomenon and its complex links to real violence to offer solutions that do not apply at the detriment of a global approach.

5. Since an initial investigation of the VIS À VIS project, we have found that social networks are confirmed to be the favourite platforms for hate speech. The online message is felt to be the most aggressive, the most common types of hate speech are written insults or sarcastic comments and often relate to ethnicity or gender.

The partners, within the framework of their own competences, agree to establish a

[1] http://www.unesco.org/new/en/media-services/single-view/news/unesco_launches_countering_online_hate_speech_publication/

common platform for reflection, dialogue and action to set up any initiative for the creation and implementation of a victims' helpline/help desk (Guichet).

This platform consists of a group of organisations working together through active cooperation with public institutions, aiming at protecting their communities from online hate messages belonging to categories b) and c) of point 2 (above) but which are at the root of the spread of cyber-hate and cyber-bullying.

Objectives:

In order to achieve the objective of this Memorandum, the signatories agree to set the following common objectives:

- Learn from each other by sharing information and best practices;
- Share common values and collect guidelines for the implementation of codes of conduct (national, European and international);
- Share common values according to the indications of the institutional Belgian, European and international codes of conduct;
- Work together on joint projects, both at national and European level;
- Collaborate on the development of a teaching guide;
- Be a recognised source of support for institutions, media industries, communication operators as well as for all citizens;
- Collaborate with public institutions in the process of developing new policies and initiatives.

Activities

- Establish shared principles to guide the work of the Help desk;
- Create a spread-out MOU action plan;
- Organise regular meetings of the platform signatories;
- Organise meetings with national and European institutions to verify the possibility of obtaining funding to ensure the sustainability of the Guichet;
- Working together on joint projects, both at national and European level.

Organisation

The signatory parties to the MoU agree to establish a Coordination Group, composed of their designated representatives.

The Coordination Group will define the whole strategies and actions in the context of this Memorandum of Understanding.

S-Com for the first period will have the role of the Secretariat of the platform by coordinating the implementation of the help desk ensuring the alignment of its activities with the actions carried out in the context of the project VIS à VIS.

S-Com will also provide links with the national authorities and European institutions.

Validity

This MoU will come into force after its signing by the legal representatives of each Institution. It will be valid for one year starting from the date of signing. It will be automatically renewed every year unless the parties give written notice to terminate this agreement.

Amendments to this MoU may only be made by mutual agreement in writing by the duly authorized representatives of the Parties.

S-Com
sustainable communication aisbl

Sustainable Communication AISBL
Avenue Milcamps, 8 1030 Bruxelles - TVA BE 0878 029 746
info@scom.eu - www.scom.eu

NL
Memorandum van Overeenstemming (MvO)
Voor de oprichting van een online helpdesk voor de slachtoffers van haatspraak

OVERWEGENDE dat

1. S-Com is een internationale vereniging zonder winstoogmerk (IVZW), opgericht in Brussel in 2005, die zich onder meer inzet voor de bevordering en de uitdrukking van passende en noodzakelijke communicatie in duurzaamheids- en innovatieprocessen.
Sinds december 2020 ontvangt S-com een subsidie van de Cel Gelijke Kansen van de Belgische Federale overheidsdienst Justitie om het project "Vis-à-Vis Contre la haine en ligne" te verwezenlijken, met als doelstellingen:
- Het creëren van een online instrument voor het opsporen van online haatspraak
- Het oprichten van een permanentie voor slachtofferhulp/helpdesk voor slachtoffers
- Het opstellen van een pedagogische gids

2. Sinds de studie "Countering Online Hate Speech"[1], gepubliceerd door de Organisatie der Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur, is gebleken dat de term "haatspraak" een zeer grote reikwijdte heeft en voorwerp van betwisting is. Het lijkt onwaarschijnlijk dat een universeel aanvaarde definitie kan worden bereikt. Volgens deze studie, kan haatspraak onderverdeeld worden in:
(a) de uitingen die volgens het internationale recht strafbaar zijn en strafrechtelijk kunnen worden vervolgd;
(b) de uitingen die niet strafrechtelijk kunnen worden vervolgd, maar wel aanleiding kunnen geven tot een restrictie en een burgerlijke vordering;
(c) de uitingen die geen aanleiding geven tot strafrechtelijke of burgerrechtelijke sancties, maar niettemin redenen geven tot bezorgdheid op het vlak van verdraagzaamheid, burgerzin en respect voor de anderen.

Uit deze overwegingen blijkt dat, hoewel de wet een belangrijke rol speelt bij het bestraffen van categorie a), juridische maatregelen niet kunnen worden beschouwd als een afdoende antwoord op het volledige scala van opmerkingen die een klimaat voor haatmisdrijven kunnen scheppen.
De problemen in verband met haatspraak op het internet benadrukken het ontstaan van privéruimten voor vrije meningsuiting die een openbare functie vervullen (bv. Facebook of Twitter) en de uitdagingen die deze ruimten voor de regelgevers inhouden.

[1] I http://www.unesco.org/new/en/media-services/singleview/news/unesco_launches_countering_online_hate_speech_publication/

3. De IT-bedrijven steunen de inspanningen van de Europese Commissie en de EU-lidstaten om ervoor te zorgen dat online platforms geen gelegenheid bieden voor de virale verspreiding van illegale online haatspraak.

Samen met andere platforms en sociale mediabedrijven delen ze de collectieve verantwoordelijkheid en de eer om online de vrijheid van meningsuiting te bevorderen en te ondersteunen. De Commissie en de IT-bedrijven erkennen echter dat de online verspreiding van illegale haatspraak niet alleen negatieve gevolgen heeft voor de groepen of individuen waarop deze gericht s, maar ook voor degenen die zich in onze open samenlevingen uitspreken voor vrijheid, verdraagzaamheid en non-discriminatie, en het democratisch debat op online platforms ondermijnt.

4. Bij het aanpakken van haatspraak op het internet moeten verschillende perspectieven in aanmerking worden genomen en met elkaar worden vergeleken om het verschijnsel en de complexe verbanden met reëel geweld te verklaren, en om oplossingen aan te reiken die niet ten koste gaan van een alomvattende aanpak.

5. Sinds een eerste onderzoek van het project VIS À VIS hebben we vastgesteld dat sociale netwerken het voorkeursplatform voor haatspraak blijken te zijn. De online-boodschap wordt als het meest agressief ervaren en de meest voorkomende vormen van haatspraak zijn schriftelijke beledigingen of sarcastische opmerkingen, en hebben vaak betrekking op etniciteit of geslacht.

De partners komen overeen om, in het kader van hun eigen bevoegdheden, een communautair platform voor reflectie, dialoog en actie **op te richten** met het oog op het opzetten van elk initiatief voor de oprichting van een permanentie voor slachtofferhulp/**helpdesk voor slachtoffers**. Dit platform bestaat uit een groep organisaties die samenwerken via een actieve coöperatie met overheidsinstellingen, met als doel hun gemeenschappen te beschermen tegen online haatspraak die behoort tot de categorieën b) en c) van punt 2 (hierboven), maar die aan de basis ligt van de verspreiding van cyberhaat en cyberpesten.

Doelstellingen

Om de doelstelling van dit memorandum te bereiken, komen de ondertekenaars overeen de volgende gemeenschappelijke doelstellingen vast te stellen:

- Het van elkaar leren door informatie en beste praktijken te delen.
- Het delen van gemeenschappelijke waarden en het verzamelen van aanwijzingen voor de implementatie van Belgische, Europese en internationale gedragscodes.
- Het delen van gemeenschappelijke waarden volgens de aanwijzingen van de Belgische, Europese en internationale institutionele gedragscodes.
- Het samenwerken aan gemeenschappelijke projecten, zowel op nationaal als op Europees niveau.
- Het meewerken aan het opstellen van een pedagogische gids.

- Het oprichten van een steunbron, erkend door de instellingen, de media-industrieën, de communicatie- aanbieders, voor alle burgers.
- Het samenwerken met overheidsinstellingen in het ontwikkelingsproces van nieuw beleid en nieuwe initiatieven.

Activiteiten

- Het vastleggen van gedeelde principes als leidraad voor de acties van de helpdesk.
- Het opstellen van een MvO-actieplan, gespreid in de tijd.
- Het organiseren van periodieke vergaderingen voor de ondertekenaars van het platform.
- Het organiseren van vergaderingen met Belgische en Europese instellingen om de mogelijkheid van financiering na te gaan ten einde de duurzaamheid van de helpdesk te verzekeren.
- Het samenwerken aan gezamenlijke projecten, zowel op nationaal als op Europees niveau.

Organisatie

De ondertekenaars van dit Memorandum van Overeenstemming komen overeen een coördinatiegroep voor de helpdesk op te richten, bestaande uit door hen aangewezen vertegenwoordigers.
De coördinatiegroep zal alle strategieën en acties vaststellen die in het kader van dit memorandum worden uitgevoerd.
S-com zal voor de eerste periode fungeren als secretariaat van het platform door de uitvoering van het actieplan te coördineren en ervoor te zorgen dat de activiteiten van het platform aansluiten op de acties die in het kader van het project VIS à ViS worden uitgevoerd.
S-com zal ook de contacten met de Belgische federale autoriteiten onderhouden.

Geldigheid

Dit Memorandum van Overeenstemming zal in werking treden na de ondertekening door de wettelijke vertegenwoordigers van elke instelling. Het is geldig gedurende één jaar te rekenen vanaf de datum van de ondertekening. Het wordt ieder jaar automatisch verlengd, tenzij de partijen schriftelijk beslissen deze overeenkomst te beëindigen.
Wijzigingen aan dit Memorandum van Overeenstemming kunnen alleen worden aangebracht bij wederzijdse schriftelijke overeenkomst tussen de naar behoren gemachtigde vertegenwoordigers van de partijen.

S-Com
sustainable communication aisbl

Sustainable Communication AISBL
Avenue Milcamps, 8 1030 Bruxelles - TVA BE 0878 029 746
info@scom.eu - www.scom.eu

FR

Memorandum of Understanding (MoU)
Pour la mise en place d'un Guichet d'aide
aux victimes de la haine en ligne

CONSIDERANT que

1. S-Com est une association internationale sans but lucratif (AISBL) fondée à Bruxelles en 2005, qui s'engage entre autres à la promotion et l'expression d'une communication appropriée et indispensable dans les processus de durabilité et d'innovation.
   Depuis décembre 2020, S-com bénéficie d'un subside de la Cellule égalité des chances – du Service Fédéral Justice Belge pour réaliser le projet « Vis-à-Vis Contre la haine en ligne», dont les objectifs sont:
   - la création d'un outil de détection des sites de haine en ligne
   - La mise en place d'une permanence d'aide aux victimes/ guichet d'aide aux victimes
   - la rédaction d'un guide pédagogique

2. Ce qui émerge depuis l'étude « COMBATTRE LES DISCOURS DE HAINE SUR INTERNET[2]» publiée par l'Organisation des Nations Unies pour l'Education, la Science et la Culture est que le terme « discours de haine » a une portée très large et qu'il fait l'objet de contestations. Il semble improbable d'arriver à une définition universellement partagée. Selon cette étude, les discours sont classés par:

a) le discours qui constitue une infraction selon le droit international et qui peut faire l'objet de poursuites pénales;
b) le discours qui n'est pas passible de sanctions pénales mais peut justifier une restriction et une action civile;
c) le discours qui ne donne pas lieu à des sanctions pénales ou civiles, mais qui suscite néanmoins des inquiétudes en matière de tolérance, d'esprit civil et de respect d'autrui.

Il ressort de ces réflexions que, tandis que la loi joue parfaitement son rôle en réprimant la catégorie (a), les mesures juridiques ne sauraient être considérées comme des réponses suffisantes pour combattre toute la diversité des propos susceptibles de créer un climat propice aux crimes haineux. Les problèmes relatifs aux discours de haine sur Internet mettent en lumière l'émergence d'espaces d'expression privés qui remplissent une fonction de nature publique (par exemple Facebook ou Twitter) et les défis que posent ces espaces aux autorités de réglementation.

3. Les entreprises des TI soutiennent les efforts déployés par la Commission européenne et les États membres de l'UE pour relever le défi consistant à garantir que les plateformes en ligne n'offrent pas de possibilités de propagation virale des discours haineux illégaux diffusés

[2] 1 http://www.unesco.org/new/en/media-services/singleview/news/unesco_launches_countering_online_hate_speech_publication/

Sustainable Communication AISBL
Avenue Milcamps, 8 1030 Bruxelles - TVA BE 0878 029 746
info@scom.eu - www.scom.eu

en ligne. Elles partagent, avec d'autres plateformes et d'autres entreprises actives dans le domaine des médias sociaux, la responsabilité collective et l'honneur de promouvoir et de faciliter la liberté d'expression dans le monde en ligne. Toutefois, la Commission et les entreprises des TI reconnaissent que la propagation des discours haineux illégaux en ligne a des répercussions négatives non seulement sur les groupes ou les personnes qu'ils visent, mais aussi sur ceux qui s'expriment en faveur de la liberté, de la tolérance et de la non-discrimination dans nos sociétés ouvertes, et nuit au discours démocratique sur les plateformes en ligne.

4. Lorsqu'on s'attaque au discours de haine sur Internet, différentes perspectives devraient être prises en considération et comparées les unes aux autres pour ce qui est d'expliquer le phénomène et ses liens complexes avec la violence réelle, et d'offrir des solutions qui ne s'appliquent pas au détriment d'une approche globale.

5. Depuis une première investigation du projet VIS À VIS, nous avons constaté que les réseaux sociaux se confirment être la plateforme préférée pour les discours de haine. Le message en ligne est ressenti comme le plus agressif, les types de discours de haine les plus courants sont des insultes écrites ou de commentaires sarcastiques et portent souvent sur l'ethnie ou le genre.
Les partenaires, dans le cadre de leurs compétences propres, conviennent d'établir une plateforme commune de réflexion, de dialogue et d'action pour mettre en place toute initiative à la création et a mise en place d'une permanence d'aide aux victimes **/guichet d'aide aux victimes**.
Cette plateforme est constituée d'un groupe d'organisations travaillant ensemble à travers une coopération active avec les institutions publiques, visant à protéger leurs communautés contre les messages de haine en ligne appartenant aux catégories b) et c) du point 2 (susmentionnés) mais qui sont à la base de la propagation de la cyberhaine et cyber-harcèlement.

Objectifs
Afin d'atteindre l'objectif de ce Memorandum, les signataires conviennent de fixer les objectifs communs suivants :
• Apprendre les uns des autres par le partage des informations et des meilleures pratiques.
• Partager des valeurs communes et collecter des indications pour l'implémentation des codes de conduite (belges, européens et internationaux)
• Partager des valeurs communes suivant les indications des codes de conduite institutionnels belges, européens et internationaux.
• Travailler ensemble sur des projets communs, tant au niveau national qu'européen.
• Collaborer pour la rédaction d'un guide pédagogique.
• Constituer une source d'aide reconnue par les institutions, les industries du secteur des médias, les opérateurs de la communication ainsi que pour les tout.e.s les citoyen.ne.s
• Collaborer avec les institutions publiques dans le processus de développement de nouvelles politiques et initiatives.

Activités

- Établir des principes partagés pour orienter l'action du Guichet.
- Créer un plan d'action du MOU étalé dans le temps.
- Organiser des réunions périodiques des signataires de la plateforme.
- Organiser des rencontres avec les institutions belges et européennes pour vérifier la possibilité d'obtenir des financements pour assurer la durabilité du Guichet.
- Travailler ensemble sur des projets communs, tant au niveau national qu'européen.

Organisation

Les parties signataires du MoU conviennent d'établir un Groupe de Coordination du Guichet, composé par leurs représentants désignés.
Le Groupe de Coordination définira l'ensemble des stratégies et des actions mises en place dans le contexte de ce Memorandum.
S-com pour la première période aura le rôle de Secrétariat de la plateforme en coordonnant la mise en oeuvre du plan d'action et en assurant l'alignement de ses activités avec les actions menées dans le contexte du projet VISàViS. S-com assurera aussi la liaison avec les autorités fédérales belges.

Validité

Le présent MoU entrera en vigueur après sa signature par les représentants légaux de chaque institution. Il sera valable pendant un an à compter de la date de signature. Il sera automatiquement renouvelé chaque année, à moins que les parties ne décident par écrit de mettre fin à cet accord.
Des modifications à ce MoU ne peuvent être apportées que par accord mutuel écrit par les représentants dûment autorisés des parties.